

sokmuş. Daha sonra rahatlamış. Hemen kendini atıvermiş suyun içine. Yüzmüş, dışarı çıkmamış.

Bu su başka bir su; bu su başka bir duygu gibi sarmış onu. Gecelerce, gündüzlerce kalmış içinde. Susadıkça içmiş, kandıkça içmiş, durmadan içmiş ve yatışan ağrılarının ardından kendinden geçmiş.

Onu gözetleyen saray adamları, suyun yakınına hemen bir oda yapmışlar, yemeklerini taşımışlar. Güzel, yeni giysiler getirmişler. Bir yandan suyun aktığı çakıllı çukuru genişletmişler.

Gün gelmiş, gün geçmiş. Bu su, Midas'ın bir tek kızına tüm derman olmuş. Zamanla ne yara kalmış ne çıban. Tüm deri yeniden

değişmiş. Kıpkırmızı, kara kara çıban başları sönmüş, hepsi tatlı tatlı pembeleşen güllere dönmüş. Kızın yüzüne kan, her yerine can, yüreğine derman gelmiş. Gülmeye başlamış. Sudan çıktıktan sonra yeşil çayırda gezmiş, gökyüzüne bakarak tüm varlığı şöyle bir içten süzmüş ve kendini anlamaya başlamış.

Midas'ın kızı suda yıkana yıkana ayrı bir can olmuş, ayrı bir can bulmuş. Yepyeni bir güzel kız olarak çevresindeki saray adamlarıyla konuşmuş.

Kral Midas, sevinmiş, sarayına sığamamış. Tüm acıları kaybolmuş, hiç dert çekmemiş bir can olmuş. Kızıyla mutlu günlere, yarınlara dalarken adamlarına kesin emrini vermiş:

— Suyu kazın göl olsun, tüm canlar bu sudan şifalarını bulsun!

Su, göl olmuş. O günden beri derilerinde bir acı duyanlar, sızılardan kurtulamayanlar buraya gelerek dertlerinden kurtulurlar.

Varın siz de için. Varın su içinde siz de kendinizden geçin. Ne dilediğiniz varsa ona göçün.

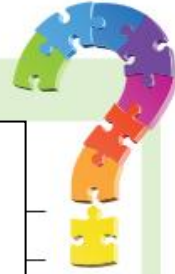
İbrahim Zeki Burdurlu
Ülkemin Efsaneleri

Bence bu metnin konusu şudur: _____

Metinle İlgili Zihnimde Oluşan Sorular

- Gazlı Göl nerededir?
- Gazlı Göl ismi nereden gelmektedir?
- Gazlı Göl şifalı bir göl müdür?

Not: Okuma sonrasında cevaplandırılan soruların üstünü çiziniz.

Okuduğunuz metindeki anlamını bilmediğiniz kelime ve kelime gruplarını, bunların anlamlarıyla ilgili tahminlerinizi aşağıya yazınız. Daha sonra bu kelime ve kelime gruplarının anlamlarını sözlükten bularak tahminlerinizle karşılaştırınız. Doğru tahmin ettiklerinizi inceleyiniz.

Kelime ve Kelime Grupları	Tahminlerim	D / Y
avunmak: Bir şeyle uğraşarak acısını unutmak, sıkıntılardan uzaklaşmak, teselli bulmak çıban: Vücudun herhangi bir yerinde oluşan ve çoğu, deride veya deri altında şişkinlik, kızartı, ağrı ve ateş ile kendini gösteren irin birikimi sızı: Hafif ve ince ağrı derman: 1-Güç, takat, mecal. 2- İlaç göçmek: Yerleşmek amacıyla mahalle, köy, şehir veya ülke değiştirmek		☐ ☐
		☐ ☐
		☐ ☐
		☐ ☐

Okuduğunuz metinle ilgili aşağıdaki sorulara cevap yazınız.

1. Metnin konusu nedir? Baştaki tahmininiz doğru mu?
2. Kral Midas'ın kızının aklını oynatmasının sebebi nedir?
3. Metinde Kral Midas'ın duygularını belirten ifadeler nelerdir?
4. Kral, kızını korumak için ne yapmıştır? Kralın amacı nedir?
5. Kız nasıl iyileşmiştir?
6. Gazlı Göl nasıl oluşmuştur?
7. Gazlı Göl hangi hastalıklara şifa olmaktadır?
8. Sizce metinde anlatılanların hangileri gerçekçektir ve hangileri kurgusal unsurlardır? Örnekler veriniz.

- 1- Metnin konusu Gazlı Göl'ün hikayesidir. Tahminin doğrudur.
- 2- **Kızın** çıbanlardan dolayı çektiği acıdır.
- 3- “Ama yüreğinin tam ortasında, düşünüyünce, işini kendine acılarla zehir ettiren kapkara bir tasası varmış.”, “Kral Midas, bu günleri karartan, geceleri uzatan yasın içinde, kızıyla birlikte kıvranıp duruyormuş.”, “Kral Midas, sevinmiş, sarayına sığamamış. Tüm acıları kaybolmuş, hiç dert çekmemiş bir can olmuş.”
- 4- Kral, kızını korumak için peşine adamlar salmış, adamlara kızını gözetletmiş. Ben kralın yerinde olsaydım kızımın yanından ayrılmazdım.
- 5- Ak bir kayanın altından çıkan suyu içip onunla vücudunu yıkayarak iyileşmiş.
- 6- Kral Midas'ın emri ile suyun etrafı kazınıp göl olması sağlanmış.
- 7- Deri hastalıklarına şifa olmaktadır.
- 8- Metnin tamamı kurgudur. Metnin türünün masal olması bu metnin kurgu olduğunu gösterir. Afyonkarahisar'ın yakınındaki Gazlı Göl gerçektir.

Gazlı Göl kaplıcaları hakkında yaptığınız araştırmaları bu kaynakların güvenilirliği hakkında neler söylersiniz?

Araştırmaları <https://afyon.ktb.gov.tr> internet sitesinden yaptım. Bu site “gov” uzantılıdır. “gov” uzantılı siteler devlete aittir ve güvenilirdir.

Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Cümlelerin altındaki soruları cevaplayınız.

1. Ahmet, melek gibi biriydi.
2. Sana göre kim haklı?
3. Bu işi senin kadar iyi yapamam.
4. Geç kalmamak için hiç uyumadım.
5. Aydın'a babası ile gidecekti.

• Yukarıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin tek başlarına bir anlamı var mıdır?

Yukarıda altı çizili kelimelerin tek başlarına bir anlamı yoktur.

• Altı çizili kelimeleri cümleden çıkardığımızda cümlelerin anlamında bir değişiklik olur mu? Niçin?

Altı çizili kelimeleri cümleden çıkardığımızda cümlelerin anlamında bir değişiklik olur. Çünkü bu kelimeler cümle içinde anlam ilgileri kurarlar ve cümlelerin anlamına etki ederler.

Yukarıdaki altı çizili kelimeler edattır. Edatlar, kelimeler ve kelime grupları arasında anlam ilgileri kurmakta görevli kelimelerdir. Edatlar, başka kelimelerle ve kelime gruplarıyla birleşerek değişik ve yeni anlam ilgileri kurar. Aşağıdaki örnekleri dikkatle inceleyiniz.

- Birazdan fırtına çıkacak gibi. (tahmin, olasılık)
Bu iş dünküne göre daha kolaymış. (karşılaştırma)
Yumruklarım memleket kadar büyük. (benzerlik)
Lastik patladığı için geç kaldım. (neden - sonuç)
Toprağı saban ile sürdünüz. (araç)
Özgür, telaşla içeri girdi. (durum)
Bağırmana rağmen beni duymadı. (tersine olarak)
Sabaha karşı şehre vardık. (zaman)
İnsanlar rıhtıma doğru yürüyorlar. (yön)
Bu araba ancak on bin eder. (en çok)
Benden başka herkes bu filmi seyretmiş. (dışında)

Siz de okuduğunuz metindeki edatları bulup bunların cümleye kattığı anlamları yazınız.

- Her yerinde sanki bin yılan, etini, kemiğini dilim dilim doğruyor, tatlı canına bir tadımlık yaşam mutluluğu vermiyormuş. (benzerlik)
- Bu su başka bir su; bu su başka bir duygu gibi sarmış onu. (karşılaştırma)
- Bir dakikası, bir yıl kadar uzun; bir günü, bir ömür kadar genişmiş. (benzerlik)

Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Cümlelerin altındaki soruları cevaplayınız.

1. Deniz ve güneş onun en sevdiği iki sözcüktür.
2. Bugün ya da yarın yola çıkacaklar.
3. Çok uğraştı ama onu ikna edemedi.
4. Bir baktım ki otobüs hareket etmiş.
5. Borcunu verme de göreyim seni!

• Yukarıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin tek başlarına bir anlamı var mıdır?

Altı çizili kelimelerin tek başlarına bir anlamı yoktur.

• Altı çizili bu kelimeleri cümleden çıkardığımızda cümlelerin anlamında bir daralma olur mu? Niçin?

Altı çizili bu kelimeleri cümleden çıkardığımızda cümlelerin anlamında bir daralma olur.

• Yukarıdaki cümlelerde altı çizili kelimeler hangi amaçla kullanılmıştır?

Cümle içinde kelimeleri, kelime gruplarını, aynı tür cümleleri ya da ayrı iki cümleyi birbirine bağlamak için kullanılmıştır.

Yukarıdaki altı çizili kelimeler birer bağlaçtır. Bağlaçlar cümle içinde kelimeleri, kelime gruplarını, aynı tür cümleleri ya da ayrı iki cümleyi birbirine bağlayan görevli kelimelerdir. Bağlaçların da edatlar gibi tek başlarına anlamları yoktur. Bağlaçlar "ile" bağlacı hariç (-le, -la), kendilerinden önceki ve sonraki sözcüklerden ayrı yazılır.

Bağlaçlar da edatlar gibi anlama katkı yapar. Aşağıdaki örnekleri dikkatle inceleyiniz.

- Müzik ile resim en sevdiğim derslerdir. (beraberlik)
İhtiyacı var ki senden yardım istiyor. (neden - sonuç)
Ardından koştuk fakat yetişemedim. (karşıtlık)
Kermese gidebilirsin ancak eve erken dön. (koşul)
Bugün beni sen bile kızdıramazsın. (de)
Adam olacaksın da biz göreceğiz! (alay, inanmama)
Ne küserim ne incinirim. (olumsuzluk)

Siz de okuduğunuz metindeki bağlaçları bulup bunların cümleye kattığı anlamları yazınız.

- 1- Yaraların, sancuların kışkacında, pençesinde öyle inlermiş, öyle inlermiş **ki** dağlar, seller çın çın ötermiş. (neden – sonuç)
- 2-Yabanlaşmış; yüzünün, gözünün renklerini yitirmiş, üstünü başını bitirmiş, bir ses **bile** anlamaz duruma gelmiş. (dahi ,de)
- 3- ağrıların elinde dilim dilim doğranır **da** buna yürek dayanır mı? (umutsuzluk)

Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Cümlelerin altındaki soruyu cevaplayınız.

1. Ey insanlar! Sözümü iyi dinleyiniz!
2. Tüh! Yine otobüsü kaçırdım.
3. Hey çocuklar! Buraya gelin!
4. Ay, ne şirin bir köpek bu böyle!
5. Vay gülüm! Nereden bu geliş?

- Yukarıdaki cümlelerde altı çizili kelimeler hangi amaçla kullanılmıştır?

Cümleye seslenme, şaşırma, pişmanlık, sevinç gibi anlamlar katmak için kullanılmıştır.

Yukarıdaki altı çizili kelimeler birer ünlemdir. Ünlemler; korku, sevinç, şaşkınlık, acıma, kızgınlık gibi duyguları anlatıp çağrı, buyruk, seslenme, yasaklama gibi durumları belirten kelimelerdir. Ünlemlerden hemen sonra ya da ünlem bulunan cümlelerin sonunda ünlem işareti (!) kullanılır.

Ünlemlerden bazıları şunlardır: a, e, o, ah, ey, of, uf, ah, ha, be, hah, hay, hey, vah, vay, pöh, püh, hop, tuh, tüh, yuh, yuha, aman, hişt, ayol, yahu, haydi, eyvah, bravo, aferin, yazık, hoppala, sakın vb.

Ünlemler de bağlaçlar ve edatlar gibi cümlede anlama katkı yapar. Aşağıdaki örnekleri dikkatle inceleyiniz.

- Ey insanlar! Sözümü iyi dinleyiniz! (seslenme)
Tüh! Yine otobüsü kaçırdım. (üzülme)
Ay, ne şirin bir köpek böyle! (sevinme)
Sakın ha, bir daha buralarda dolaşma! (uyarma)
Ah! O ne güzel bir arabaydı. (özlem)
Of, bu kadar yeter! (bıkkınlık)
Vay gülüm! Nereden bu geliş? (şaşma)

Siz de okuduğunuz metindeki ünlemleri bulup bunların cümlelerin anlamına yaptığı katkıları yazınız.

Fidan kız, ceylan kız, civan kız “Ah!” dedikçe kral “Vah!” ediyormuş; ama ... (acı, üzülme)

8. Etkinlik

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin türünü (edat, bağlaç, ünlem) ve cümleye kattığı anlamları yazınız.

- O zaman, sırası ile büyüklerin ellerini öpme yarışı başladı. Edat. Eylemin nasıl yapıldığı.
- Amcalar, dayılar ve yetişkin oğullarla torunlar namazdan dönerlerdi. Bağlaç. Birlikte
- Davulcu hem tokmağı vurur hem maniler okurdu. Bağlaç. Aynı anda
- O kadar gürültü yaparlardı ki kendi seslerini duymazlardı. Bağlaç. Neden sonuç.
- Kapıdan çıkarken "Eyvah! Yine geç kaldım!" diye söylenirdi. Ünlem. Üzülme.

9. Etkinlik

liste hâline g
rehber gibi k
Konuşma
yabancı keli

ALINTIDIR Gazlıgöl kaplıcasının 45-68 °C sıcaklıktaki suyunun debisi 9 lt/sn.dir. Kimyasal özelliği ise hiperterm, hipotenik, alketihir karbonatlı ve hafif radyoaktif bileşiminden oluşmaktadır. Bu bileşimlerin birçok deri hastalığına şifa olduğuna inanılıyor. Bu nedenle deri hastalığına sahip olan çoğu insan şifa bulma amacıyla buraya geliyorlar.

Derler ki eskiden bu yörede bir kral yaşarmış. Bu kralın da çok güzel bir kızı varmış. Fakat kız bir hastalığa yakalanmış. Vücudunun her yerinden çıbanlar çıkıyor, kıza acı veriyormuş. Ne tedaviler denedilerse kız iyileşmemiş. En sonunda kralın kızı, çektiği acılara dayanamayarak kendini dağa taşa vurmuş. Dağ tepe gezmiş. Acısından önüne gelen suyu içmiş, içine girip serinlemeye çalışmış.

Bir gün kızın yolu buraya düşmüş. Kayanın altından çıkan suyu içmiş. İçtikçe içine hoşluk dolmuş. Her yerini bu suyla yıkamış. Yıkadıkça çıbanları gül olmuş, birer birer sönmüş. Sonunda kız tamamen iyileşmiş. Kral bu işe çok sevinmiş. Suyun aktığı yeri kazdırmış. Burası da böylece göl olmuş.

10. Etkinlik

adının konmasıyla ilgili bir efsane oluşturunuz. Oluşturacağınız efsaneye ilgili aşağıdaki taslağı doldurunuz.

**BU ETKİNLİK
SINIFTA GRUP
HALİNDE
YAPILACAKTIR.**

